

RA Kedingen 62.2 inv.nr. 46

1799-1800 N.B. (De stukken zijn geexhibeerd te Goor).

Jan Harmen Vedders (*1771), in huwelijk hebbende **Geertjen Klosters** (*1758) op Kusveld
contra

Grietjen Klosters (*1760), bij absentie van haar man **Beerend Roosdom** (*1767), geassisteerd door Jan Klosters.

Eis tot voldoening van door eisers vrouw van gedaagde verdiend loon.

Exceptionele procedure: over nulliteit et eo modo quo agis, male agis.

N.B. ontbreekt no 3, 4 en 6 en de inventaris.

Extract prothocollair des Land Gerigts Kedingen. Gerigte gehouden Goor den 26 octbr. 1799.

Coram iudice dr. Wilhelm Jalink. Assessoren proc. B.J. Knape en Hermannus Jalink.

Compareerd in deezen gerigte Jan Harmen Vedders in huwelijk hebbende Geertjen Klosters op Kusveld, geassisteerd met proc. W. Hulskens die in deezen tot zijn bediende qualificeerd en doet na vergeefsche aanmaningen omni meliori modo (*op elke betere manier*) pandinge aan alle gereede goederen toebehorende Berend Rosedom en vrouw Griete Klosters, ten einde daar aan te verhaalen S.E.C. en onder afslag van alle bewijslijke betaling en regtmatige kortinge een som van zeven en twintig gulden, 22½ el smaldoek en 3 el breeddoek, heerkomende wegens drie jaaren meedeleven.

Met verzoek van insinuatie, inthimatie en decreet als na regte cum exp. decreet concedatus, met inthimatie om deeze pandinge in 14 dg met geld of recht af te maaken.

Gerigte gehouden Goor den 9 novbr. 1799.

Coram iudice dr. Wilhelm Jalink. Assessoren Hermannus Jalink en Derk Jalink.

Compareerd in deezen gerigte Grietjen Klosters bij absentie van haar man Berend Roosdom en Jan Klosters als haren mombler, verders geassisteerd met proc. B.J. Knape die zij comparante deezer zaak tot haar bediende qualificeerd en doet tegens zodaene nulle, nietige en in vago wederregtelijke gedaene pandinge als Harmen Vedders heden 14 dagen op comparants mobilia heeft ondernomen in optima juris forma pantkeringe cum expensis.

Hier op erscheenen proc. Wilhelm Hulskens en verzoekt van voorenstaande nulle, nietige en wederregtge pandkeringe visie en zo nodig copie onder protest van kosten.

Gerigte gehouden Goor den 7 dec. 1799.

Coram iudice dr. Wilhelm Jalink. Assessoren Hermannus Jalink en Jan Kistemaker.

Compareerd in dit gerigte proc. Wilhelm Hulskens bekende bediende van Jan Harmen Vedders als in huwelijk hebbende Geertjen Klosters zeggende op den 26 oct. laastleden met pandinge op de mobile goederen van Berend Rosedom en vrouw Griete Klosters geprocedeert te hebben om daar aan S.E.C. en onder afslag van alle bewijslijke betalinge en regtmatige kortinge te verhaalen een som van 27 gl, 22½ el smal en 3 ellen breeddoek heerkomende wegens drie jaaren verdient meideloon. Dat bepandedens suster Griete Klosters bij absentie van haar man onder adsistentie van haar schoonvader Jan Klosters in plaats van de zo wettige pretensie te voldoen, daar tegen op den veertiende dag daar aan volgende zonder eenige de minste reden of presentatie pandkeringe heeft gedaan.

Dus comparant gezoedzaakt zijn wettige pandinge te moeten vervolgen en te justificeeren de pandis tegen heeden luid relaas des onderregters op de memorie hier bij sub A heeft doen citeeren, ten einde om van justificatie van pandinge te zien dienen. Daar dan toe overgaande doet den pandeiser onder de gewone imploratieve en pretestatione de facto poseeren waar en waaragtig te zijn.

Dat pandeisers vrouw Geertjen Klosters voor eenige jaren geleeden voor meid gediend heeft bij Jan Dijkink volgens sub B, zij gedurende dien tijd door haare zuster Griete Klosters aangezegd om zig bij haar te verhuuren, daar eindelijk toe overgegaan zijnde en haar bij dezelve voor 9 gl, 7½ el smaldoek en een el breeddoek 's jaars verhuurd heeft. Dat zij haar vervolgens ook op Paasschen wanneer haar huur begon (zo als bij de huislieden onder Markelo gebruikelijk) bij gedagte haar suster en haar overleeden man

in dienst heeft begeeven en bij dezelve tot den 3 maart 1798, als wanneer zig met den pandeiser in den echt heeft begeeven, heeft gedient. Dat pandeisers vrouw dat laatste jaar wel niet ten vollen om reden hier vooren opgegeeven heeft gedient, dog waar aan egter maar weinige weken mankeerden, zij met de pandeiser destijds overeen is gekomen dat zij alzo door het ingaan van hun huwelijk eenigen tijd voor het jaar zoude vertrekken, daartegen tot schadevergoeding haar spinne weken zo andersints boven het hier vooren opgegeeven loon bedongen had en bij de huislieden gebruikelijk, dit laatste jaar niet zoude profyteeren zo als ook niet genoten heeft, welke men vertrouwd dat door haar niet zal worden ontkend; mogende egter in dien val lijden dat deeze weken van het hier vooren opgegeeven en gevordert loon na proportie gerekend afgetrokken worde, waarom men ook in de panding heeft gesteld S.E.C. en onder afslag van alle bewijslijke betaling en regtmatige korting pandeisers vrouw die hier meede in deeze gerigte prasent is, bied aan met eede tot God Almagtig uit te zweeren haar voor het hier vooren opgegeeven en gevorderde loon bij haar zuster Griete Klosters pandverweerdse in deesen en haar wijlen man besteed te hebben en ook deeze drie laaste jaaren nog te goede te hebben. Ja trouwens dat zij pandeisers vrouw voor negen gl en toebaten 's jaarlijks gehuurd had, heeft zij zelfs beleeden en verhaald tegen haaren broeder Arent Rosedom, men zie de condschap hier vooren aangehaald sub B en die in deezen voor haar volkomen bewijs volgens de leere van B. van Zutphen in zijn hedendaagsche practijcq pag 114 art 8 tot broeder opleverd. Hier meede houd pandeiser kortelijk van justificatie van panding gedient en onder eerbiedige recommandatie van 't point van kosten omni melori modo concludeert. Dat bij vonnis van deezen gerigte zal worden verstaan voor gemelde zom ad 27 gl, 22½ el smaldoek en 3 el breddoek S.E.C. en onder afslag van alle bewijslijke betalingen regtmatige korting een goede panding te zijn en dat daar tegen door pandverweerder een quaade pandkering ondernoomen is en dat dien ten gevolge de opbaden geen aaneygeninge na landrecht haar voortgang zal gewinnen met condemnatie van de pandverweerder in de kosten hier door veroorzaakt ofte etc.

Hier op erscheenen proc. B.J. Knappe als in actis zeggende wel voorgenomen te hebben van parthijes zoogenaamde justificatie cum doe copie en 14 dagen tijd te verzoeken dog bij examinatie van de gedaene pandinge en de hier overgelegde justificatie en daar bij geapliceerde documenten tot voorkoming van kosten die tot parthijes laste moeten komen waaraan hij zig zekerlijk heeft schuldig gemaakt, niet te vermeerderen zulks geheel onnodig acht. Maar kortelijk regeveerd dat bij pandinge in vago kooft te procedereen uit hoofde wegens drie jaaren verdiend loon en eenige toebate en zulks tragt te bewijzen met twee getuigen zonder echter daarbij te kunnen of te durven aantonen wanneer die hunne is ingegaan en wanneer geeindigd, want dus zegt eerste getuige dat producents vrouw voor eenige jaaren bij hem gewoond heeft en doen na Grietjen Klosters bij haar eerste man is gaan wonen.

Verschild veel van verhuuren gelijk nader zal blijken. En wat tweede getuige betreft is een unique persoon die in regten niets ofereert en daar en boven een broer van producents vrouw is. Zo dat ten klaarsten blijkt dat de pandeisscher de causa debendi uit welke hoofde hij heeft geprocedeert niet heeft daar gedaan en dus als een rukeloosen en in vago wederregtelijken pleyter met condemnatie in alle de kosten zal moeten van de leend geweeten worden. En hem dus obsteerd de exceptien nullitatis et eo mode quo agis male agis en welke we dan nog kortelijk en na waarheid onder het oog van deeze gerigte en aanstaanden referent zullen brengen en waar toe we vermeynen niet te behoeven uit te weiden nam ubi rerum testiomina ad lunt non apris ett verbis.

Leggende ten dien einde over sub A de huwlijks voorwaarden 1783 den 7 juny tusschen pandverweerder en haar eerste man Gerrit Jan Klosters en daar in gevoegde maagscheidinge van pandverweerder Willem Klosters en vrouw Janna Kusbeld opgerigt waar uit onder anderen blijkt dat pandeisschers vrouw kon trekken 50 gl en dan nog post alia 6 gl jaarlijks. Dat bij het trouwen van pandverweerder met Berend Rosedom is wegens pandeisschers vrouw nadere bepaling bij huwlijks voorwaarden gemaakt art 3 hier bij per copia in sub B waarvan men bij inviciatie de authenticatie inbedingd.

Waar uit dan lude meridiana claritis constereerd dat hier geen huur te pas kooft maar wel dat zij ter woon en in eeten en drinken doende meede tot huis beste bij haaren man in kon koomen wonen zo lange zij ongetrouwd blijft zo als ze ook gedaan heeft.

Zijnde daar en boven pandverweerder vaardig met eede uit te zweeren ooit of ooit eenig huurcontract hoe genaamd met pandeisschers vrouw te hebben ingegaan. Gelijk ze zulks met getuigen nader kan bewijzen

dezelve in bedingende om bij het slusten ad referendum mede verzonden te worden.

Zo vertrouwen we dan klaar en overvloedig te hebben bewezen dat den pandeisscher nulliter en in vago wederregtelijk heeft geprocedeert en dus hem obsteerd de exceptien nullitatis et co modo quo agis male agis. En dezelve onder imploratie van het nobile judicis officidum en omissis supplendis aan den pandeisscher bij deezen objicieerende en ten gevolge van dien tot kost en schade looze abto cutie van deze instantie ofte concludeerd zo en als omni meliori modo cum exp.

Hier op erscheenen proc. Wilhelm Hulsken in zijn bekende qualiteit zeggende korteljks parthijes geobjicieerde exceptien nullitatis et co modo quo agis male agis, dat dezelve niet anders dan een dilatoire exceptie is behelzende dat men hier geprocedeerd heeft uit hoofde van verdient loon die volgens landregt een Ned. regt met panginge kan en moet geinnet worde, ja zelfs met geen ander ingang van regten mag worden gevordert, dat derhalven onnodig acht het genarreerde van parthij als niets ter deezer zaak doende te bejegenen maar hetzelve tot de principale zaak behoord bij deezen omni meliori modo concludeert tot rejectie der geobjicieerde exceptien nullitatis et eo modo quo agis male agis cum exp.

Hier op erscheenen proc. B.J. Knape zeggende hier geen contest valt hoe uit hoofde van verdient loon moet geprocedeert worden wanneer zulks kan aangetoond worden dat dezelve is ingegaan off stand gegreepen en hij bij voorige reces klaar hebben daar gedaan ooit off ooit in weesen is geweest, nog door parthije nader is bewezen dus parthije niet anders als een onbezonnen en wederregtelijk pleiter kan worden geconsidereerd en hem de geobjicieerde exceptie summo jure zijn competerende, dus met veel gerustheid daar bij persistere en daar over decreet verwagte cum exjientis.

Wederom erscheenen proc. Wilhelm Hulsken zeggende dat elk onpartijdig die maar met een opslag van het oog parthijes geobjicieerde exceptien en daar bij genomene conclusie tot kost en schadeloose absolutie van deeze instantie beschouwd zal moeten bevroeden dat hun geobjicieerde exceptien als dilatoir zijn geobjicieerd en geensints tot aflanding van de zaak ten principalen kunnen worden gebragt, derhalven het comparant onnodig acht dezelve verder te debatteeren, derhalven persisteerd bij zijn voorgaande reces en daar bij genomene contra conclusie, zullende hier over derhalven met veel gerustheid decreet van dit gerigte verwagten cum exp.

Decreet.

Hier in zal zo spoedig mogelijk met advys van een regtsgeleerde worden gedecreteerd en aan parthijen van den termijn van pronunciatie landsdelijke wheete worden gedaan.

Extraordinaire gerigte gehouden Goor den 24 decbr 1799.

Coram judice dr. Wilhelm Jalink. Assessoren Jan Ekama en Hermannus van de Sagekuile.

Erscheenen proc. B.J. Knape bekende bediende van Grietjen Klosters bij absentie van haar man Berend Roosdom in exbiheerd bewijs sub verbopatet door comparant den laatsten regtdag ante ferias bij het voldingen der procedure tegen Geertjen Klosters huisvrouw van Jan Harmen Vedders en bedongen om voor het sluiten over te geeven en ad referendum mede verzonden te worden, zulks verzoekende en daar toe zoverre nodig concluderende onder protest van kosten.

Decreet.

Het geexhibeerde document word bij het gerigte voormeld ten fine geaccepteerd en aangenomen. pro vera extracta Wilhelm Jalink rigter.

Memorie voor den onderrigter van Markel.

Over de rigterlijke consent ter instantie van Jan Harmen Vedders als in huwlijk hebbende Geertjen Klosters tegen aenstaande zaterdag den 7 deser maend december gewooner regt uur in plaats te citeeren Berent Rosedom en vrouw Griete Klosters ten einde aen te zien dienen van sustificatie van panging en voorts aan deselven een dubbelt deser en copie der annexe condschap over te geven, waervan zig citant bij de sustificatie gedenkt te bedienen.

Versoekende exploviert in recent als na regte cum exp. W. Hulsken.

Relateer ik ondergeschreven dat ik op den 5 december 1799 het dubbeld van deser an de vrouw van Berend Roosdom met de anhegten stukken en seclusie daar bij vermeld te hebben.

Actum Goor den 7 dec. Hermannus van de Sagekuile scholte.

B

Vraagarticulen om daar op ter instantie van Jan Harmen Vedders als in huwelijk hebbende Geertjen Klosters na voorgaande citatie en erinnering van de meineeds straffe onder eede te hooren Jan Dijkink en Arent Rosedom.

Ouderdom en verwantschap te vraagen.

Verklaard eerste getuige Jan Dijkink 45 jaaren oud en tot producent onverwant te zijn.

Tweede getuige Arent Rosedom verklaard kort bij de veertig jaar oud en den producent aan zijne zuster getrouwd is.

Eerste getuige alleen te vraagen: heeft producents vrouw niet voor eenige jaaren geleden als meid gediend bij getuige en heeft zij zig toen niet verhuurd bij desselfs zuster en zwager Griete Klosters en Berend Rosedom en is zij daar ook niet van getuige huis na toe gegaan en aldaar eenige jaaren gewoond.

Verklaard eerste getuige dat producents vrouw voor eenige jaaren bij getuige als meid gediend heeft en dat zij van getuige huis na Griete Klosters en toen haaren nog in leven zijnden eersten man Gerrit Jan Klosters is gaan woonen en aldaar eenige jaaren gebleeven, wetende getuige echter niet of zij zig aldaar werkelijk verhuurd heeft gehad.

Tweede getuige te vraagen: heeft getuige niet voor eenige jaaren als knegt gewoond bij desselfs zwager en zuster Berend Rosedom en Griete Klosters en woonde producents vrouw toen niet bij eerste getuige Jan Dijkink.

Verklaard tweede getuige voor eenige jaaren als knegt gewoond te hebben niet bij Berend Rosedom maar bij Gerrit Jan Klosters en vrouw Griete Klosters en dat producents vrouw toen bij Jan Dijkink gewoond heeft.

Zeide Griete Klosters vrouw van Berend Rosedom toen niet tegen getuige dat dat zij haar zuster producents vrouw weder gehuurd had voor negen gl en toebaten 's jaars en is zij toen aldaar ook niet koomen woonen en eenige jaaren gediend.

Verklaard tweede getuige dat Griete Klosters thans vrouw van Berend Rosedom toen tegen getuige gezegd heeft dat zij haar zuster producents vrouw weder gehuurd had voor negen gulden en toebaten jaarlijks en dat dezelve toen aldaar ook weder is komen woonen en eenige jaaren gediend heeft.

Ik Wilhelm Jalink j.u.dr. Rigter van Kedingen certificeere mits deesen dat op de daartoe gedaane citatien voor mij en assessoren Gerrit Jan Meyer en Hermannus van de Sagekuile persoonlijk in den gerigte erscheenen zijn de in het hoofd deezes gemelde getuige en dat dezelve na erinnering der zwaare meineeds straffe op voorenstaande vraagarticulen onder eede gedeponoord hebben zo als daar onder staat geregistreerd.

Des ten oirconde hebbe deeze getekend en gezegeld. Actum Goor den 2 decbr 1799. Wilhelm Jalink rigter.

Vraagarticulen om daar op ter instantie van Grietjen Klosters bij absentie van haar man Berend Rosedom nae voorgaene wettige citatie erinneringe van de zwaare straffe des meeneeds onder eede te hooren Jan Klosters, Aaltjen Krooshoop en desselfs zoon Jan Klosters.

Ouderdom en verwantschap te vragen.

Verklaard eerste getuige Jan Klosters oud te zijn om de zestig jaaren en oom te zijn over Grietjen Klosters producente in deezen als meede over haare parthije Geertjen Klosters.

Tweede getuige Aaltjen Krooshoop verklaard oud te zijn zeventig jaaren en dat haar man oom en zij alsoo aangehuwde moey over Grietjen Klosters is.

Derde getuige Jan Klosters verklaard oud te zijn om de vijfendertig jaaren en dat producenten zijn nig en aan zijn broeder is gehuwd geweest.

Twee eerste getuigen te vragen: zijn getuigen niet prasent geweest en zelf meede getekend als tusschen producentse en haar eerste man Gerrit Jan Klosters en haar tweede man Berend Rosedom huwelijxs voorwaarde zijn gemaakt.

Verklaard eerste getuige prasent te zijn geweest en mede getekend te hebben zodaene huwelijks

voorwaarden als tusschen producente en haar eerste man Gerrit Jan Klosters en vervolgens haar tweede man Berend Roosdom zijn gemaakt en opgerigt.

Tweede getuige verklaard wel in huis präsent te zijn geweest toen tusschen producente en haar eerste man Gerrit Jan Klosters en vervolgens haar tweede man Berend Roosdom huwelijks voorwaarden zijn gemaakt en die mede getekend te hebben voor hetgeen haar toegeset is.

Is daarin onder anderen aan Geertjen Klosters nu getrouwd aan Jan Harmen Vedders niet gemaakt jaarlijks zes guldens zo lange ongetrouwd bleeff en bij haar bleeff inwonen, doende huis beste en onderhoud hebben in eeten en drinken.

Verklaard eerste getuige daarin onder anderen aan Geertjen Klosters nu getrouwd aan Jan Harmen Vedders jaarlijks zijn gemaakt zes guldens zo lange ongetrouwd bleeff en bij haar bleeff inwoonen, doende huis beste en onderhoud hebben in eeten en drinken.

Tweede getuige verklaard niet te weeten of daarbij aan Geertjen Klosters nu getrouwd aan Jan Harmen Vedders jaarlijks zes gulden zijn gemaakt maar wel huisvesting en onderhoud in eeten en drinken, linnen en wullen.

Alle getuigen te vragen: weeten getuigen dan alle niet zeer wel dat voornoemde Geertjen Klosters na eenigen tijd bij Jan Dijkink voor meid gewoond te hebben, weder is koomen inwoonen bij producentse.

Verklaarde eerste getuige ja.

Tweede getuige verklaard het gevraagde wel te weeten.

Derde getuige verklaard ja dat weet ik.

Is toen niet ter presentie van getuigen en tot voorkoomen van difficit nog niet uitdrukkelijk bedongen dat producentse aan haar zuster niet meer jaarlijks zouw betalen als die zes guldens haar bij de huwelijks voorwaarde zo lange ongetrouwd bleeff waaren toegelegd zonder iets meer, uit wat hoofde ook zij, te kunnen eisschen.

Verklaarde eerste getuige ja.

Tweede getuige verklaard van het gevraagde in deezen niet te weeten.

Derde getuige verklaard van het gevraagde in deezen niet te weeten.

Ik Wilhelm Jalink j.u.dr. rigter van Kedingen certificere mits deezen dat op de daartoe gedaene citatien voor mij en assessoren Albert Arentsen en Hermannus van de Sagekuile persoonlijk in judicio erscheenen zijn de in het hoofd deezes gemelde getuigen en dat dezelve na erinnering der zwaare meineds straffe op voorenstaande vraagarticulen onder eede gedeponneerd hebben invoegen als daar onder geregistreerd staat. Des ten oirconde hebben deeze getekend en gezegeld.

Actum Goor den 14 decbr 1799. Wilhelm Jalink rigter.

Het advis in exceptioneele zaaken tusschen Jan Harmen Vedders in huwlijk hebbende Geertjen Klosters op Kusbeld origineele pandeyscher en geexificeerde ter eener en Grietjen Klosters en bij absentie van haaren man Berend Roosdom onder adsistentie van Jan Klosters als momber origineele pandverweerdersche en excipiente ter andere zijde op den 7 decbr 1799 voldongen en op verzoek van parthije door deezen landgerigte van Kedingen vervolgens ter belering verzonden ingekomen zijnde. Zo doe ik ondergetekende rigter van Kedingen aan uw Grietjen Klosters daarvan bij deesen wheete en uw onder adsistentie van uwen man Berend Roosdom of een ander wettig momber, tevens citeeren om op zaterdag den vijftienden deezer maand maart des morgens bij het klimmen der zon in het mijn bevolen gerigt te erschijnen, ten einde na erlegging der gecrediteerde gerigts jura, mitsgaders der sportul en advys gelden hier agter gespecificieerd voormelde advys te hooren uitleesen met inthimatie dat bij uw uitblijven of niet erlegging der gespecificieerde gelden op aanhouden van uwe parthije zal decriteeren, doen en laten wedervaaren wat regt is.

Wordende deese om te strekken als na behooren met overgave van een dubbeld aan uw van gerigtswegen geinsinueerd met last aan den onderrigter om van zijn gedaane exploit te relateeren.

Ten welks oirconde deese hebbe gegeven onder mijn hand en zegel.

Actum Goor den 7 maart 1800. Wilhelm Jalink rigter.

In exceptioneele zaaken voor dit gerigte al nog strijdig en onbeslist hangende tusschen Jan Harmen

Vedders in huwelijk hebbende Geertjen Klosters op Kusbeld origineele pandeischer en geexcipieerde ter eener en Grietjen Klosters bij absentie van haaren man Beerend Rosdom geassisteerd met Jan Klosters als haaren momboir origineele pandverweerdersche en excipiente ter andere zijde, alwaar nadat de pandeischer op den 26 october des afgelopen jaars 1799 met pandinge had geprocedeerd op de gereede goederen toebehoorende aan Beerend Rosdom en vrouw Grietje Klosters, ten einde daar aan S.E.C. en onder afslag van alle bewijslijke betaling en regtmatige kortingen te verhaalen eene somma van zeeven en twintig gulden en 22½ ellen smaldoek en 3 ellen breeddoek, sullende herkomen weegens drie jaaren meideloon en na dat die pandinge ten gevolge van de daarteegens door de bepander op den 9 november ondernomene op uitkeering op den 7 december daar aan volgende was gejustificeerd, de pandverweerdersche hoofdsakelijk deede voordraagen.

Dat de pandeischer bij pandinge in vago zoude koomen te procederen uit hoofde en weegens drie jaaren verdiend loon en eenige toebaaten en zulks zoude tragten te bewijsen met twee getuigen sonder dat hij egter daar bij zoude kunnen of durven aantoonen wanneer die huure zoude zijn ingegaan en wanneer deselve soude sijn geeindigd, want dat de eerste getuige zoude zeggen dat producents vrouw voor eenige jaaren bij hem gewoond had en doen na Grietjen Klosters bij haar eerste man was gaan wonen hetgeen veel van huuren zoude verschillen.

Dat wat de tweede getuige betref deselve aan eenig persoon die in regten niets opereerde en daar en boven een broer van producents vrouw zijn zoude, zodat ten klaarsten zoude blijken dat de pandeyscher de causa debenti uit welken hoofde hij procedeerde niet soude hebben daar gedaan en dus als eenen roekelosen en in vago wederregtelijken pleiter met condemnatie in alle de kosten zouden moeten van de hand geweesen worden en hem dus zoude obsteeren de exceptien nullitatis et eo modo quo agis male agis, leggende de pandverweerder om van de waarheid van deesen exceptien te doen consteeren onder anderen over sub A de huwelijks voorwaarden in den jaare 1783 den 7 juny tusschen pandverweerdersche en haar eerste man Gerrit Jan Klosters en daarin gevoegde maagscheidinge van pandverweerder Willem Klosters en vrouw Janna Kusbeld zullende sijn opgerigt, waaruit onder anderen zoude blijken dat pandeischers vrouw zoude kunnen trekken 50 gulden en dan nog post alia 6 gulden jaarlijks.

Dat bij het trouwen van pandweerdersche met Beerend Rosdom weegens pandeischers vrouw nadere bepaling bij huwelijks voorwaarde art 3 die de producent per copiam sub B overlegde zoude gemaakt sijn waaruit dan luce meridiana clarius zoude consteeren dat hier geen huur zoude te pas koomen, maar wel dat zij ter woon en in eeten en drinken doende meede tot huys beste bij haar en haar man zoude kunnen koomen inwoonen zo lange zij ongetrouwd bleef zoo als sijn ook zoude gdaan hebben; zijnde pandverweerdersche daar en booven vaardig met eede uit te zweeren ooyt of ooit eenig huur contract van pandeischers vrouw te hebben ingegaan zo als ze zulks met getuigen zoude kunnen bewijsen, deselve in bedingende om bij het sluiten ad referendum versonden te worden.

Waarmede dan klaar en overvloedig zoude sijn bewesen dat de pandeischer nulliter en in vago wederregtelijk zouden hebben geprocedeerd en dus hem zouden obsteeren de exceptien nullitatis et eo modo quo agis male agis, dewelke de producent onder imploratie van het nobile judicis officium in ommissis supplendis aan den pandeischer bij deesen was objicieerende en ten gevolge van dien tot kosten en schadelose absolutie van deese instantie ofte cum exp.

Waartegens de pandeischer en geexcipieerde kortelijk deese regereeren dat de geobjicieerde exceptien nullitatis et eo modo quo agis male agis niet anders dan dilatoire exceptien zijn zouden, behelsende dat men hier zoude geprocedeerd hebben uit hoofde van verdiend loon hetgeen volgens landregt en Ned. regt met pandinge zoude kunnen en moeten geinnet worden; ja zelfs met geen anderen ingang van regten zoude moogen worden gevorderd.

Dat dierhalven pandeischer onnodig agte het genomeerde van parthij als niets ter deese saake zullende doen maar tot de principaale zaaken zullende behooren te bejegenen omni meliori modo concludeerende tot rejectie der geobjicieerde exceptien nullitatis et eo modo quo agis male agis cum exp.

Hier over gesien en met de vereischte oplettenheid geexamineerd de actie prothocollara beginnende met den 26 october 1799 en eindigende den 24 december daar aan volgende sub B nr 1 condschappen voor den pandeischer en geexcipieerde met de annexe memorie van insinuatie en citatie om te zien dienen van sustificatie van pandinge; sub nr 2 huwelijks voorwaarden opgerigt tusschen Gerrit Jan Klosters en Griete

Klosters in dato den 7 juny 1783 door den pandverweerder en excipiente geexhibeerd den 7 december 1799; sub nr 3 huwelijks voorwaarden opgericht tusschen Beerend Roosedom en Grietjen Kusbelt op Klosters in dato den 6 juny 1795 door de pandverweerdere en excipiente geexhibeerd op den 7 december 1799; sub nr 4 kondschappen door de pandverweerdere en excipiente geexhibeerd op den 24 december 1799; sub nr 5 reekening van de bediende procureur van de pandverweerdere en excipiente sub nr 6 en eindelijk de reekening van de bediende procureur van den pandverweerder en geexcipieerde sub nr 7.

Voorts gelettet waarop in deesen ter administratie van onpartijdige justitie maar eenigsints te letten standen, zo hebben wij gemeend te moeten reflecteeren het ons in de eerste plaats zeer bevreemde dat deese procedure zonder eenen daarbij gevoegden inventaris der stukken en daar en boven ongeslooten aan ons ter beleeringe was versonden teegens het uitdrukkelijk gestatueerde ten landregte titel 17 articul alwaar door de verge... wijden hoe met de processen wanneer deselve volschreeven en in staat van wijden gebragt zijn moet gehandeld worden met klaare en duidelijke woorden is voorgeschreeven welke wet ofschoon eigentlich van schriftelijke proceduuren spreekende, egter na ons insien ook tot kleine zaaken die zo als de onderhorige in zittenden gerigte moeten voldongen worden, betrekkelijk moet worden gemaakt met dat gevolg dat in het versenden van de processen die ten judicio worden afgehandeld op denselven voet als ten opzichte van de schriftelijke proceduures gestatueerd is, moet worden te werk gegaan ingevolge het duidelijk voorschrift bij ons wel gereguleerd landregt titel 10 articul 1 in fine alwaar ten opzichte van kleine saken geboden word dat deselve voldongen zijnde, zullen geslooten ende beleerd worden. Daar nu zowel wel de regter als de pleytende partijen verpligt zijn de voorschriften van de wet en het behandelen van zaaken voor de regtbanken nauwkeurig en ad unguem te observeeren en het van ons gebleek dat men ten opzichte der aan ons ter beleering gesondene procedure daarin zig aan nalaatigheid had schuldig gemaakt, zo oordeelen wij het aller noodzakelijk deselve niet ongemerkt te laten passeeren. Wij sullen tans ten beschouwing van het point in questie zelve overgaan en ten dien opzichte vooraf kortelijk reflecteeren.

Dat wij geoordeeld hebben ons over de saak ten principalen dat is over de verpligting aan zijden der pandverweerdere om de bij panding gevorderde schult aan de pandeischer te moeten betaalen op geene hander wijse te mogen in of uitlaaten aangesien dit point door parthijen en de judicature van dit gerigt voor als nog geensins is gesubmitteerd waardoor wij ons buiten staat gesteld vinden om ten principalen regt te kunnen spreken, hier teegens is niet in aanmerking kunnen koomen dat de pandverweerdere en excipiente bij haare recessaire handeling op de justificatie van panginge aan zijden van den pandeischer en geexcipieerde de middelen van defensie ten principalen verhaald heeft, zulks het zoude kunnen schijnen als of zij over het dispuut tusschen haar en den pandeischer aangaande den door hem gevorderde pretensien plaats die de ... verwagten. Want het teegendeel blijkt uit haare genoemene conclusie als in substantie tenderende tot admissie. De geobjicieerde exceptien nullitatis et eo modo quo agia male agis en ten gevolge van dien tot kost en schadelose absolutie van deese instantie ten klaren bewijse dat deese exceptien als dilatoire middelen waarvan de producent en excipiente zig heeft willen bedienen moeten worden geconsidereerd en gevolglijk ons onderzoek zig slegts zal moeten bepaalen tot de vraage of de excipiente gemelde exceptien nullitatis et eo modo quo agis male agis met fundament hebben kunnen objicieren en zij gevolglijk van deese instantie behoord te worden geabsolveerd, hetgeen zo veel te minder bedenken heeft geconsidereerd zijnde dat aan zijden van den pandeischer geexcipieerden die alhier als gedaagde voorkomt cum reus excipiendo fit actor tot rejectie van gemelde exceptien contem conclusie is genomen met verklaring daar over decreet te zullen verwagten.

Waar uit ten duideljksten komt te lijken dat slegts dit point dog geensins de principale zaaken door parthijen aan de judicatuur van dit gerigte zij gedebrutteerd.

Ja op deese conclusie aan sijden van de excipiente tot admissie van gemelde exceptien genoomen dog geensins op het genarreerde bij de exceptioneele conclusie aangaande de saak ten principaalen, hebben wij in deesen slegts reflectie moogen slaan conclusio enim et mon narratio inspicitur ut sciatin quid petatur et quid vedetur in judicio deductum christin ad l.l. meclin tit at 27 nr 4 Rosbach pr fiv tit 33 nr 31 et conclusio semper inspicienda in qua totavis constitit jason in l. 10 fode opnov nunt add Carpsovius proc jur tit 6 art 1.1.1. nr 3 art 2 1.2. nr 9, 10 en 11 et gail 1 obs 61 nee attendendum zegt de beroemde

Mattheus obs rem jud obs 2 nr 85 quid quo te quantumque et libello narratum quam quantum ex narratis in libello sit conclusum cum conclusio restrine gate quo narrata in libello ad ea qua expresse in conclusie one dicuntie add voet ad tit ffide adendumo 2 et Nessink annotuove het landrecht di tit 10 art rad verba ten principale mede andwoorden alwaar die vaderlandsche costumier zig in deeser voegen uitlaat.

Hier door is niet te verstaan dat een gedaagde aan zijn declinatoire of dilatoire exceptien zoude verstooken weesen door dat hij in zijne schriftuuren meede zijne middelen van defensie ten principaalen hadde verhaald, want men zo zeer niet moet zien wat in eene schriftuire verhaald word als waar toe is geconcludeerd, also op de conclusie alleen moet regt gedaan worden omdat in de conclusie alleen bestaat de kracht van een aanspraake of antwoord.

Wat nu de geobjicieerde exceptien nullitatis et eo modo quo agis male agis aanbelangd, zo hebben wij om bovengemelde reedenen deselve invoegen geobjicieerd moeten beschouwen als dilatoire middelen waarvan de pandverweerdersche en excipiente zig bediend heeft, ten einde zich niet zo zeer van den eisch aan zijden van den pandverweerder en geexcipieerde teegens haar genoomen, als wel hetgeen een merkelijk onderscheid maakt van de instantie ingevolge den aart van dilatoire exceptien vrij te dingen temporale enim et dilatoria exceptiones dicuntur qua act tempus nocent et tempons dilation emtirbuunt hoc est in certum templis action in statutam differint perpetua et peremptoria appellantu qua perpetuo agentibus obstant et semper rem hoc est cumsam, de qua agetur perimunt zanger de excep partis c 3 nr 39 et 40.

De vraag is nu of deselve met fundament door de excipiente zijn geobjicieerd en hier aan hebben wij de negative noodzakelijken acten amplesteeren, trouwens komt de pandverweerdersche en excipiente bij haar reces van den 7 dec 1799 onder anderen te poseeren, dat de pandeischer en geexcipieerde de causa debendi; uit welken hoofde hij had geprocedeerd niet soude hebben daar gedaan dat hij in vago en wederregtelijk zoude hebben geprocedeerd en op deesen grond brund zij haare exceptien nullitatis et eo modo quo agis male agis, wanneer de pandverweerdersche en excipient met de uitdrukkinge dat naamlijk de causa debendi niet zoude zijn daar gedaan, heeft willen te kennen gegeven dat het niet soude blijken uit welken hoofde de pandeischer en geexcipieerde teegens haar was koomen te ageeren, dan is dit voorgeeven van allen grond ontbloot want de acte van pandinge en de daar op gevolgde sustificatie van denselve slegts oppervlakkig naleesende, zo zal men bevinden dat de bij panding gevorderde pretensie uit seeker contract van huure tusschen de pandverweerdersche en excipiente ter eenen en des pandeischer en geexcipieerdes vrouw ter anderer zijde, zullende extreren word afgeleid als wordende bij de sustificatie van panding onder anderen geposeerd dat des pandeischer en geexcipieerdes vrouw door de pandverweerdersche en excipiente zoude zijn aangesogt om zig bij haar te verhuuren en de eerstgemelde daartoe eindelijk zoude sijn overgegaan en zig bij haar voor een zeeker jaarlijks loon, zullende bestaan in neegen gulden, zeven en een half elle smal en een el breeddoek zoude verhuurd hebben, ten duidelijken bewijse dat het blijkt uit welken hoofde de pandeischer en geexcipieerde met pandinge is komen te procedeeren.

Heeft egter de pandverweerdersche en excipiente zo als wij uit het beloop van haar narree hebben moeten beslyuten met bovengemelde uitdrukking willen zeggen dat de pandeischer en geexcipieerde zijn voorgeeven met opsigt tot het huurcontract tusschen zijn vrouw en de pandverweerdersche en excipiente zullende stand grijpen, niet soude hebben beweesen of dat daarvan niet zoude blijken, dan kan sulks geen onderwerp van ons onderzoek in deesen uitmaaken om op dien grond over de gegrondheid of ongegrondheid der geobjicieerde exceptien te oordeelen aangesien sulks notoir ten principaalen behoord en wij zo als hierboven reeds is opgemerkt uit hoofde der genomene conclusie tot kost en schadeloos de absolutie van de instantie de principaale questie niet mogen decideeren maar in exceptivis recht moeten spreken.

Deese zaake dan uit dit oogpunt beschouwende zo vonden wij geene der minste reedenen die de pandverweerder en geexcipieerde bevoegd maakten om door middels van dilatoire exceptien zig van de instantie vrij te dingen en vonden ons dierhalven genoodsaakt om deselve als ongegrond en buiten oorsaak geobjicieerd te moeten rejecteeren waar in wij zo veel te minder zwaarigheid maakten in overweeing neemen dat men aan zijden van den pandeischer en geexcipieerde ten opsigte van het invorderen der pretensie zig van den gewoonlijken ingang rechtens bij landregt 1 D tit 6 art 3 en nadere reglement voorgeschreeven bediendheid.

Daar wij dan nu de exceptien nullitatis et eo modo quo agis male agis in voegen geobjicieerd ten eenen maale ongefundeerd bevonden, zo hebben wij zo uit hoofde van de algemeene regel in regten quod victus victori in experisas sit condemnandus als voornamentlijk wegens de speciale wet van het nadere reglement van 1692 art 10 de pandverweetersche en geexcipieerde in alle de daar door veroorzaakte kosten moeten condemneeren. Om welke dan en andere reeden en regten meer dit gerigte met toegetrokken advys van de ondergeteekende regts gepromoveerde tusschen partijen onpartijdig regt doende decreteerd en verstaat dat de exceptien nullitatis et eo modo quo agis male agis invoegen geobjicieerd behooren te worden gerejecteerd zo als deselve gerejecteerd worden bij deesen met ordre aan de pandverweetersche en excipiente om datelijk dedente indicio ten principaalen voort te procedeeren als na regte en raade en wijdere condemnatie van deselve in de volle sportul en advys penningen, midsgaders alle de overige kosten deesen exceptioneele proceduure de gecrediteerde gerigtsjura daar onder begreepen taxeerende ten dien einde de reekening van de bediende van den pandeischer en geexcipieerde prof. W. Hulsken op eene somma van drie gulden en veertien stuivers midts des gerequireerd, doende verklaring in gevolge nader reglement van 1719 art 19.

Aldus bij mij onderschreeven geadvyseerd binnen Zwolle den 26 february 1800. J.E. Hubert dr.

Actum Goor den 15 maart 1800.

Rigter W. Jalink. Assessoren J.H. Jalink en Arent Jalink.

Nadat parthijen om voorenstaande sententie te hooren pronunceeren behoorlijk waaren geciteerd en de volle sportul en advyspenningen ter summa van f 47-18 waaren erlegd is voorenstaande sententie gecommuniceerd en uitgelezen zijnde aan zijden der geexcificieerde de volle advys en sportulpenningen weder voor zig genomen.